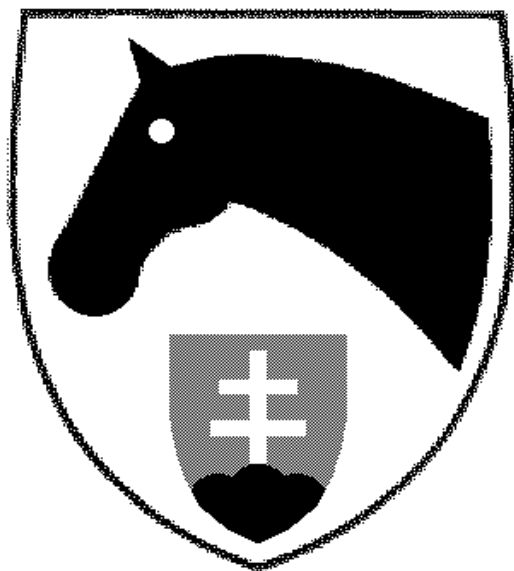

SLOVENSKÁ JAZDECKÁ FEDERÁCIA

**PRÍRUČKA SKOKOVÝCH
STEWARDOV / KOMISÁROV**

4. vydanie

platné od 1. marca 2019

Anotácia

Toto vydanie je platné ako Príručka pre skokových stewardov Slovenskej jazdeckej federácie (SJF) od **1. marca 2019**.

Všetky pravidlá, smernice alebo iné texty, týkajúce sa rovnakého predmetu, vydané pred týmto dátumom, strácajú platnosť.

Pravidlá sú obsahovým prekladom príručky FEI Stewards Manual for Jumping, Január 2019.

Názvy kapitol, článkov a odsekov, týkajúce sa nepreložených častí sú zapísané s odkazom do spomenutej príručky FEI.

◆ *Doplňky k príručke, ktoré platia len pre národné skokové súťaže sú písané týmto typom písma a označené symbolom ◆.*

Obsah

Úvod

- Motto FEI stewardov „Pomôcť, predchádzať, zakročiť“
- „Čestnosť pomocou dobrého programu pre FEI stewardov“
- FEI kódex správania

Kapitola I	7	Myšlienka a účel činnosti stewardov
Čl. 1.1	7	Čo je to „stewarding“ ?
Kapitola II	8	Poslanie stewardov
Čl. 2.1	8	Čo je poslaním stewardov ?
Čl. 2.2	8	Organizácia činnosti stewardov vo FEI (štruktúra a hierarchia)
Čl. 2.3	11	Pracovisko stewardov
Čl. 2.4	11	Spolupráca medzi FEI činovníkmi a jazdcami (jazdci, majitelia koní, vedúci družstiev, tréneri a ošetrovatelia koní)
Kapitola III	12	Stajne
Čl. 3.1	12	Prístup do stajní
Čl. 3.2	12	Činnosť stewardov v priestoroch stajní
Čl. 3.3	14	Ošetrovatelia
Čl. 3.4	14	Pohyb v areáli pretekov
Čl. 3.5	14	Činnosť stewardov na tréningových plochách
Čl. 3.6	14	Priestor na pasenie koní
Kapitola IV	15	Varovné karty
Kapitola V	16	Veterinárne prehliadky, kontroly koní a kontroly pasov
Čl. 5.1	16	Požiadavky na kontrolu koní
Čl. 5.2	17	Protokol kontroly koní podľa pravidiel
Čl. 5.3	17	Postup pri kontrole koní
Kapitola VI	18	Anti-dopingové testy pretekárov a koní
Čl. 6.1	18	Anti-doping koní a kontrolné zdravotníctvo (EADCMP)
Čl. 6.2	18	Testovanie pretekárov
Kapitola VII	19	Týranie koní
Kapitola VIII	20	Byť proaktívny
Kapitola IX	21	Rôzne
Čl. 9.1	21	Verejnosť
Čl. 9.2	21	Povrch
Čl. 9.3	21	Časový harmonogram na tréningových plochách
Čl. 9.4	21	Reklama na pretekároch a koňoch a propagácia (čl. 135 VŠP)
Čl. 9.5	23	Pády
Čl. 9.6	23	Psi

Kapitola X	24	Právna procedúra a sankcie
Čl. 10.1	24	Právny základ
Čl. 10.2	24	Zopár praktických rád
Čl. 10.3	25	Protesty (čl. 163 VŠP)
Čl. 10.4	27	Odvolanía (čl. 165 VŠP)
Čl. 10.5	28	Sankcie (výňatok z čl. 169 VŠP)
Kapitola XI	29	Správa a pokračovanie
Čl. 11.a	29	Správy
Čl. 11.b	29	Po súťaži
Čl. 11.c	29	FEI kontrolný zoznam (Checklist) hlavného stewarda
PRÍLOHY	29	
Príloha I		Správa hlavného stewarda
Príloha II		Postavenie hlavného stewarda
Príloha III		Plán areálu pretekov
Príloha IV		Časový plán tréningových priestorov
Príloha V		Pracovný harmonogram
Príloha VI-I		Prekážky na tréningových plochách a opravoviskách
Príloha VI-II		Stavba prekážok na tréningových plochách a opravoviskách
Príloha VII		Kontrola koní
Príloha VIII		Nočná kontrola v stajniach
Príloha IX		Stajňová informačná karta
Príloha X		Zabezpečenie stajní a činnosť komisárov na medzinárodných pretekoch
Príloha XI		Kontrola kamaší, bandáží a postrojov na FEI pretekoch
Príloha XII		Povolené oblečenie, postroje a tréningové metódy
Príloha XIII		Tréningové metódy pred a po súťaži
Príloha XIV		Poučenie k stewardingu
Príloha XIV		Poučenie k postrojom
Príloha XV		Protokol stewardov pri riešení prípadov výskytu krvi na boku koňa a znakov neprimeraného použitia ostrôh
Príloha XVI		Popis činností zahraničného stewarda

Poznámky

- Tento dokument špecifikuje špeciálne požiadavky z pravidiel FEI a predpisov za účelom ľahšej orientácie.
- Požiadavky, ktoré sa netýkajú skákania boli odstránené a niektoré nasledujúce požiadavky musia byť chápané v súvislosti so Stanovami, Všeobecnými pravidlami (VŠP), vnútornými predpismi a pravidlami športových disciplín.
- V prípade rozporu medzi touto príručkou a Stanovami, VŠP, vnútornými predpismi a športovými pravidlami sú rozhodujúce Stanovy.
- V prípade rozporu medzi touto príručkou a VŠP a/alebo športovými pravidlami sú rozhodujúce VŠP, pokiaľ športové pravidlá neurčujú inak.

ÚVOD

Motto FEI stewardov „Pomôcť, predchádzať, zakročiť“

„Čestnosť pomocou dobrého programu pre FEI stewardov“

Medzinárodné jazdecké súťaže sa v posledných rokoch tak vyvíjali, že v súčasnosti je činnosť stewardov jednou z najdôležitejších činností na každých pretekoch. Od stewardov sa očakávajú rýchle kvalifikované rozhodnutia a intervencie v situáciach, ktoré vyžadujú oficiálnu, autoritatívnu ale spravodlivú reakciu. Väčšina činností oficiálnych činovníkov, spojených so znalosťou pravidiel a nariadení, kombinovaných so skúsenosťami a zdravým rozumom sú zárukou dobrej činnosti stewarda.

Od súťaží najvyššej úrovne, kde štartujú profesionáli až po súťaže začínajúcich jazdcov, často na požičaných koňoch je činnosť stewardov nevyhnutná. Začínajúci jazdci mnohokrát napodobňujú známych, skúsených pretekárov a vhodné tréningové metódy a správanie často získavajú odpozorovaním. Základná úloha stewardov je snaha o zabezpečenie rešpektu od pretekárov na pretekoch voči svojim koňom, oficiálnym činovníkom, verejnosti, súperom a ostatným zainteresovaným.

Aj v prípade rovnakých udalostí by stewardi mali vždy konať spravodlivo a uvážlivo. Rôzne zvyky v jednotlivých krajinách môžu zapríčiniť, že to čo je akceptované v jednej krajine je odmietané v krajine druhej. Hlavný steward musí poznať štandardy každých pretekov a vždy usilovať o zvýšenie ich poznania u pretekárov ako aj oficiálnych činovníkov. Životné podmienky koňa

FEI kódex správania

Medzinárodná jazdecká federácia (FEI) očakáva od všetkých, aktívnych v medzinárodnom jazdeckom športe dodržiavanie FEI kódexu správania, vernosť zásadam zaobchádzania s koňom, ako aj rešpektovanie prvoradej a neustálej starostlivosti o koňa, ktorá nesmie byť nikdy podriadená súťažným alebo komerčným vplyvom.

1. Vo všetkých stupňoch prípravy a tréningu koní musia byť dobré životné podmienky pre koňa nad všetkými ďalšími požiadavkami, zahŕňajúc dobré menežovanie koní, tréningové metódy, podkúvanie a prepravu
2. Kone a jazdci musia byť zdraví a primerane pripravení skôr, než im je dovolené súťažiť. Sem patrí aj podávanie liekov, chirurgické zákroky, ohrozujúce dobrý stav koní alebo ich bezpečnosť, zákroky na žrebných kobyľách, ako aj zneužitie rôznych pomôcok.
3. Preteky nesmú zhoršovať požadované životné podmienky koní a preto je potrebné venovať zvýšenú pozornosť kolbiskám, ich povrchom, poveternostným podmienkam, ustajneniu, bezpečnosti a dobrému stavu koní počas transportu po pretekoch.
4. Je potrebné vynaložiť všemožné úsilie na zabezpečenie potrebnej opatery koní po súťaži, ako aj humánneho zaobchádzania s nimi po ukončení ich pretekárskej kariéry. To zahŕňa primeranú veterinárnu starostlivosť, ošetrovanie zranení v súťažiach, eutanáziu a odchod z aktívnej činnosti.

FEI vyzýva všetkých zainteresovaných v športe, aby dosahovali najvyššiu možnú úroveň vzdelávania v oblasti ich odborných činností.

1. MYŠLIENKA A ÚČEL „STEWARDINGU“

Pojem “stewarding” a “steward” (♦ *komisár*) (ako aj z toho vyplývajúce zodpovednosti) môžu mať rôzne interpretácie a preto musia byť jasne definované.

1.1 Čo je to stewarding ?

Je to kontrolná činnosť vyškolených osôb na medzinárodných (♦ *aj národných pretekoch*), dbajúcich o rešpektovanie životných podmienok koní a spravodlivých podmienok súťaže pre všetkých účastníkov pretekov.

2. POSLANIE STEWARDOV

2.1 Čo je poslaním stewardov ?

Poslaním stewardov je:

- chrániť životné podmienky koní a zabezpečiť spravodlivé podmienky;
- v súlade z pravidlami a predpismi podporovať organizačný výbor (OV) v úspešnom priebehu pretekov.

2.2 Organizácia činnosti stewardov vo FEI (štruktúra a hierarchia)

2.2.1 FEI riaditeľ pre stewarding

FEI riaditeľa pre stewarding menuje VV FEI zo zamestnancov FEI. Jeho povinnosti sú:

- koordinovať všetky stewardingu pre každú disciplínu;
- spolupracovať s FEI čestnými generálnymi stewardmi pre každú disciplínu;
- podávať správy VV FEI.

2.2.2 FEI čestný generálny steward

FEI čestný hlavný steward je menovaný VV FEI pre každú disciplínu a je zodpovedný vo FEI za činnosť stewardov v danej disciplíne.

Povinnosti FEI čestného hlavného stewarda sú:

- spolupracovať s FEI riaditeľom pre stewarding a vypracovať každoročnú správu o stewardingu;
- spolupracovať s regionálnymi generálnymi stewardmi;
- spolupracovať so skokovou komisiou;
- spolu so Sekretariátom FEI každoročne vydať zoznam kurzov pre vzdelávanie stewardov;
- dohliadať na aktivity stewardingu v skokoch.

2.2.3 FEI regionálny generálny steward

FEI regionálni generálni stewardi sú menovaní FEI pre určenú oblasť.

Povinnosti FEI regionálneho generálneho stewarda sú:

- podávať polročné správy o stewardingu v jeho oblasti FEI čestnému generálnemu stewardovi.

2.2.4 FEI generálny steward

FEI generálny steward je navrhnutý FEI národnou federáciou (NF) a je zodpovedný za činnosť stewardov na medzinárodných pretekoch v rámci NF. Ešte pred vymenovaním musí byť Level 3 steward. Taktiež má udržiavať stály kontakt s FEI regionálnym generálnym stewardom a dávať návrhy na zlepšenie činnosti stewardov. Povinnosti generálneho stewarda sú:

- Generálny steward je kontaktnou osobou medzi NF a FEI vo veciach týkajúcich sa činnosti stewardov.

- Jeho úlohou je byť poradcom NF vo veciach pod jeho zodpovednosťou. Musí byť špecialistom vo svojej disciplíne a musí dobre ovládať všetky FEI pravidlá a predpisy.
- Okrem toho musí poznať organizáciu medzinárodných pretekov
- Musí dobre ovládať veterinárne náležitosti a právny systém FEI.
- Taktiež musí ovládať aspoň jeden z FEI oficiálnych jazykov.
- Generálny steward musí informovať organizátorov medzinárodných pretekov o ich povinnostiach v súvislosti s činnosťou stewardov a zabezpečením ustajnenia.

V malých NF jeden generálny steward môže byť činný ako generálny steward pre viaceré disciplíny za predpokladu, že má na to príslušnú kvalifikáciu.

Generálny steward musí v NF organizovať školenia Level 1 a Level 2 stewardov, pre osoby, ktoré majú byť menované za Level 1, Level 2 alebo Level 3 stewardov.

2.2.5 Hlavný steward (Chief Steward)

FEI stewardi musia úspešne ukončiť školenie FEI stewardov a musia byť nominovaní generálnym stewardom prostredníctvom NF na zaradenie do zoznamu FEI stewardov. Počet FEI stewardov v danej krajine by mal byť v súlade s počtom medzinárodných pretekov, ktoré sú organizované. Len stewardi, uvedení v zozname FEI môžu vykonávať funkciu hlavného stewarda na medzinárodných pretekoch.

FEI stewardi by mali ovládať angličtinu. Hlavný steward musí byť odborníkom v danej disciplíne a musí dobre ovládať pravidlá a predpisy FEI pre skok, Všeobecné pravidlá a Veterinárne pravidlá.

FEI vedie oficiálny zoznam FEI stewardov, zverejnený v adresári FEI spolu s disciplínami, pre ktoré sú stewardi kvalifikovaní.

Každý OV medzinárodných pretekov musí menovať hlavného stewarda zo zoznamu Level 2 alebo Level 3 FEI stewardov. Pokiaľ sú na pretekoch organizované súťaže vo viacerých disciplínach, musí byť menovaný hlavný steward pre každú disciplínu. Jeden z nich musí byť menovaný za hlavného stewarda pretekov.

Hlavný steward by mal byť členom OV pretekov. Jeho meno musí byť uvedené v rozpise pretekov. Je zodpovedný za organizáciu činnosti stewardov na pretekoch a je podriadený hlavnému rozhodcovi pretekov. Ak je menovaný technický delegát, musí s ním úzko spolupracovať pred aj počas pretekov (Príloha II).

Hlavný steward sa má stretnúť so zahraničným rozhodcom (alebo hlavným rozhodcom na pretekoch, kde zahraničný rozhodca nebol menovaný) ešte pred začiatkom pretekov, aby prerokovali všeobecné požiadavky činnosti stewardov a hlavne Protokol kontroly zadných kamaší na opracovisku (Príloha XIV).

Hlavný steward musí zorganizovať stretnutie s veterinárnym delegátom/komisiou za účelom všetkých činností, ktoré vyžadujú koordináciu.

Hlavný steward musí okamžite oznámiť hlavnému rozhodcovi (čl. 155.5 VŠP) každý prípad, ktorý považuje za porušenie pravidiel a predpisov v oblasti, za ktorú je zodpovedný. Musí informovať hlavného rozhodcu, predsedu odvolacej komisie a technického delegáta o udelení Žltej karty a/alebo ďalšom opatrení. Hlavný steward môže pretekárovi udeliť Žltú kartu v súlade v článku 169.7.1 VŠP, včítane ale nielen v prípade zneužívania

koní a nekorektného správania sa voči oficiálnym činovníkom. O udelení Žltej karty musí hlavný steward informovať OV pretekov.

Počas pretekov musia byť hlavný steward a jeho asistenti označení okrem akreditácie OV aj viditeľným spôsobom identifikačnou kartou FEI stewarda.

Hlavný steward je zodpovedný za organizáciu činnosti tímu stewardov počas celých pretekov.

Po skončení pretekov musí hlavný steward poslať písomnú správu skokovému riaditeľovi FEI a kópiu hlavnému rozhodcovi, OV pretekov, generálnemu stewardovi a generálnemu sekretárovi NF krajiny, kde sa preteky konali. Pokiaľ je to potrebné, v správe by mali byť uvedené aj vhodné odporúčania na zlepšenie (pozri Prílohu I).

2.2.6 Zahraničný steward

Zahraničný steward je menovaný FEI na všetky 5* preteky a všetkú sériu pretekov (FEI skokové preteky organizované tým istým OV na tom istom mieste najmenej 2 týždne po sebe), bez ohľadu na úroveň pretekov. Zahraničný steward je menovaný navyše k hlavnému stewardovi a jeho asistentom. Ako zahraničný steward na uvedených pretekoch je vybraný zo skupiny Level 2 a Level 3 stewardov a reprezentuje FEI v tíme stewardov. Jeho úlohou je zabezpečiť, že hlavný steward a celý tím stewardov vykonáva svoje povinnosti vo všetkých oblastiach ich pôsobnosti v súlade s platnými pravidlami a predpismi FEI a podmienkami, uvedenými v schválenom rozpise pretekov. Zahraničný steward je právoplatný a aktívny člen tímu stewardov a musí byť začlenený do rotačného rozdelenia jeho povinností.

2.2.7 Steward – asistent

Podľa veľkosti a typu pretekov musí byť OV vybraný a hlavným stewardom vyškolený potrebný počet stewardov – asistentov. Na pretekoch s 1 opracoviskom musia byť minimálne 4 stewardi – asistenti s kvalifikáciou minimálne Level 1. Na pretekoch s viacerými opracoviskami by mal byť počet stewardov – asistentov primerane zvýšený, aby mohli svoje povinnosti vykonávať simultánne (napr. kontrola kamaší a bandáží, kontrola zadných kamaší).

2.2.8 Tím stewardov

OV spolu s hlavným stewardom sú zodpovední za výber vhodných stewardov, ktorí sú schopní vykonávať činnosť stewardov počas pretekov. Porada stewardov musí byť organizovaná každý deň.

Porada hlavného stewarda so svojimi asistentami sa musí konať ešte pred začiatkom medzinárodných pretekov. Pokryté musia byť nasledujúce činnosti:

- Dozor a bezpečnosť v stajniach
- Kontrola tréningových plôch
- Kontrola miest so zakázaným prístupom
- Veterinárna a EADCMP asistancia (anti-doping)
- Včasná zabránenie surovostiam
- Prehliadka koní
- Postup oznamovania incidentov
- Korektné správanie voči pretekárom, ošetrovateľom a trénerom
- Časové rozdelenie úloh
- Stravovanie
- Ubytovanie

- Oblasti zodpovednosti
- Rozdelenie do skupín
- Príchod
- Povinnosti v stajniach
- Tréning (špecifiká pre skoky)
- Opracovisko
- Kontola postrojov (napr. pony)
- Priebeh súťaží
- Dekorácia
- Kontrola kamaší a bandáží
- Kontrola zadných kamaší

2.3 Pracovisko stewardov

Organizačný výbor musí stewardom vytvoriť primerané pracovné podmienky. Mala by byť k dispozícii izba alebo obytný prívies, kde si môžu stewardi občas oddýchnuť. Na pretekoch, kde vykonávajú činnosť vonku, je v každom prípade potrebné zabezpečiť chránený priestor v strede, resp. v bezprostrednej blízkosti opracoviska, odkiaľ môžu efektívne dohliadať na pretekárov. Stewardi by taktiež mali byť dobre technicky vybavení. Za účelom dohovorenia sa, by mali mať k dispozícii vysielacky.

Všetci stewardi na medzinárodných pretekoch musia mať viditeľné označenie ako napr. visačku alebo pásku na ramene a musia mať kompletný prístup do všetkých zakázaných priestorov, ako napr. (ale nielen) všetkých stajní, tréningových priestorov, na opracoviská a všetkých ostatných priestorov pod kontrolou OV.

2.4 Spolupráca medzi FEI činovníkmi a pretekármi (pretekári, majitelia koní, vedúci družstiev, tréneri a ošetrovatelia koní)

Je potrebné vynaložiť maximálnu snahu o vytvorenie dobre pracovné vzťahy medzi činovníkmi a pretekármi. Je oveľa lepšie predchádzať porušeniu pravidiel ako reagovať až potom. Schopnosť zasiahnuť včas vyžaduje dobrú znalosť pravidiel a prepisov.

3. STAJNE

3.1 Prístup do stajní

K zaisteniu vysokej úrovni bezpečnosti stajní je potrebné, aby stajne boli uzatvorené oplatením. Prístup do priestorov stajní musí byť kontrolovaný a obmedzený. Toto slúži ako zábrana k vstupu nepovolaných osôb a k nekontrolovanému pohybu koní. Priestor ustajnenia musí byť dostatočne veľký na evakuáciu koní v prípade ohrozenia.

Všetky kone musia byť ustajnené v stajniach. Kone nemôžu opustiť stajne bez ich identifikačného čísla.

Prísna bezpečnosť stajní má mimoriadny význam. Prístup do stajní je počas pretekov limitovaná. Vstup do stajní majú len nasledujúce osoby, ktoré autorizoval OV za predpokladu, že vlastnia potrebnú akreditáciu (pozri čl. 1009 VeP):

- Jazdci s jednou doprovodnou osobou
- Technický delegát a zahraničný rozhodca
- Členovia rozhodcovského zboru a odvolacej komisie
- Hlavný steward a stewardi – asistenti
- Veterinárna komisia / veterinárny delegát
- Ošetrojúci veterinári
- Činovníci EADCMP
- Oficiálny podkováč, podkováči družstiev a súkromní podkováči jazdcov jednotlivcov
- Nie viac ako 2 majitelia na koňa, registrovaní v pase koňa
- Vedúci družstiev, tréneri, ošetrovatelia koní
- Veterinári družstiev a veterinári sprevádzajúci jazdcov jednotlivcov
- Psychoterapeuti, registrovaní veterinárnou komisiou / veterinárnym delegátom
- Prezidenti a generálni sekretári NF môžu tiež s povolením OV navštíviť priestor stajní

Je vhodné aby za povolovanie prístupu do priestorov stajní bol zodpovedný skúsený člen OV.

Kontrola vstupu

Kontrolný systém musí fungovať na všetkých vchodoch do priestoru stajní tak, že sú spoľahlivo identifikovaní všetci, ktorí vstupujú do a vychádzajú z tohto priestoru. Pre ďalšie informácie pozri prosím dole.

3.2 Činnosť stewardov v priestoroch stajní

Minimálne jeden steward zodpovedný priamo hlavnému stewardovi musí byť prítomný priamo alebo v blízkosti stajní nepretržite počas celých pretekov. Pokiaľ je potrebné, môžu mu pomáhať ďalší stewardi.

V dobe, keď sú stajne oficiálne uzatvorené, nikto nemá právo zostať v priestore stajní. Ktokoľvek kto požaduje vstup do stajní počas uzávery, to musí oznámiť službukonajúcemu stewardovi. Takáto osoba musí mať požadovanú akreditáciu, musí byť zapísaná do formulára „Night Control in Stables (Nočná kontrola v stajniach)“ (pozri Prílohu VIII tohto manuálu) a musí byť sprevádzaný FEI stewardom počas návštevy až do opustenia chráneného priestoru stajní. Formulár „Night Control in Stables“ musí byť odovzdané každé ráno hlavnému stewardovi.

Musí byť zabezpečené neustále hliadkovanie v priestore stajní FEI stewardmi (alebo strážnou službou zabezpečenou OV). Hliadkovanie musí

byť nápadné a viditeľné pre všetkých ľudí. Musí sa vykonávať nepretržite počas 24 hodín aj v dobe, keď sú stajne uzatvorené. Trasa hliadkovania nesmie byť predvídateľná aby to odradilo od akejkoľvek formy zakázaných činností alebo surovosti. Akýkoľvek priestupok musí byť ihneď hlásený stewardovi, zodpovednému za priestor stajní, ktorý obratom informuje hlavného stewarda a ten hlavného rozhodcu. Stewardi môžu taktiež požadovať príslušný veterinárny formulár, pokiaľ bol na koni vykonávaný akýkoľvek veterinárny zákrok, aj keď sa to stalo v ošetrovacom priestore/boxe.

Osobe, ktorá sa v dobe uzávery stajní nachádza v tomto priestore bez protokolárnej registrácie, môže byť odobraná akreditácia až do skončenia pretekov.

Povinnosťou stewardov je teda chrániť blaho koní a predchádzať akejkoľvek forme zakázaných činností.

Ustajnenie musí:

- byť podľa možností v areáli pretekov
- spĺňať požiadavky miestnych úradov
- mať neustále voľné únikové východy
- mať vhodné a dostatočné hasiace prostriedky
- mať označenia „Zákaz fajčiť“
- byť kontrolované z pohľadu bezpečnosti a stability
- byť pridelené OV koňom účastníkov pretekov
- byť označené a očíslované
- mať primerané vetranie, vodu a podstielku
- mať čisté nádvorie a primerané prostriedky na vyhnojovanie
- mať priestor na uskladnenie krmiva a steliva
- mať neustály vstup počas 24 hodín
- mať uličky široké minimálne 2 metre, hoci veľmi odporúčaná šírka sú aspoň 3 metre

Minimálne požiadavky na ustajnenie:

- Vyčistenie a dezinfekcia ešte pred príchodom koní
- Dobré vetranie
- Bezpečnosť (byť v stráženom priestore)
- Priesory na umývanie koní
- Električka a dostatočný počet prípojok
- Priestor na postroje a vybavenie
- Dostatočné množstvo dobre udržiavaných spích a záchodov pre ošetrovateľov koní
- Autá a motorky nesmú parkovať v priestore stajní. OV môže povoliť bicykle a elektrické bycikle.
- Priestor pre stewardov pokiaľ možnosti v blízkosti stajní, manažera stajní a ošetrojúceho veterinára
- Informačná tabuľa
- Minimálne 2 ustajnenia pre testovanie EADCMP (čl. 1008.1.2 VeP)
- Minimálne 2 izolačné ustajnenia a 1 dodatočné na každých 100 koní (čl. 1008.1.4 VeP)
- Dostatočné osvetlenie
- Teplá voda
- Vyhradené miesto na fajčenie mimo ďaleko od uskladnenia sena, slamy a pilín

- Stajne musia byť zastrešené

3.3 Ošetrovatelia

Ošetrovatelia a ani iné osoby nesmú prespávať v priestore stajní, pokiaľ to za výnimočných okolností nepovolí hlavný steward a veterinárny delegát, napr. pri chorobe koňa.

Zodpovedná osoba sa musí uistiť, že jej ošetrovateľ, alebo iné autorizované osoby s prístupom k jej koňom poznajú bezpečnostné predpisy a organizačné postupy na pretekoch.

3.4 Pohyb v areáli pretekov

Pohyb koní medzi stajňami, opracoviskom, kolbiskom a priestorom na pasenie koní musí byť prísne kontrolovaný. Príklad optimálnej schémy pre skoky je v Prílohe III tohto manuálu. Je pochopiteľné, že sa môže požadovať jej určité prispôbenie s ohľadom na požiadavky iných disciplín a možnosti areálu pretekov, ale všade, kde je to možné by sa mala uplatňovať táto optimálna schéma.

3.5 Činnosť stewardov na tréningových plochách

Pod tréningovými plochami rozumieme všetky priestory na opracovanie, tréning atď., včítane opracoviska.

Hlavný steward sa musí uistiť, že všetky tréningové plochy sú stále pod kontrolou stewardov pokiaľ sú oficiálne otvorené. Taktiež sa musí uistiť, že sú pod náhodnou kontrolou pokiaľ sú oficiálne zatvorené.

3.6 Priestor na pasenie koní

Na pretekoch usporiadaných na otvorených kolbiskách sa doporučuje vyhradiť priestor na pasenie koní, ktorý musí byť pod náhodnou kontrolou. Pokiaľ je takýto priestor vyhradený, tu môžu byť kone len pasené alebo vodené na ruke a ich identifikačné číslo musí byť jasne viditeľné.

4. VAROVNÉ KARTY

V súlade s čl. 169 VŠP, v prípadoch uvedených v odstavci 6.2 (týranie koní) a 6.3 (nevhodné správanie voči činovníkom pretekov alebo inými osobami, spojenými s organizáciou pretekov a/alebo pracovníkovi dopingovej kontroly, testujúcemu veterinárovi jeho doprovodu alebo inej osobe, spojenej s odberom vzoriek dopingovej kontroly), a ktoré sú menej závažného charakteru a/alebo v prípadoch stanovených v športových pravidlách, hlavný rozhodca, predseda odvolacej komisie a hlavný steward môžu namiesto procedúr stanovených v legálnom systéme udeliť zodpovednej osobe (jazdcovi) Žltú varovnú kartu. Karta sa udeľuje priamym odovzdaním alebo inou vhodnou metódou.

Pokiaľ tá istá zodpovedná osoba dostane 1 alebo viac žltých kariet na tých istých alebo iných medzinárodných pretekoch v období jedného roku od udelenia prvej karty, je jej automaticky zastavená činnosť na dobu 2 mesiacov od oficiálneho oznámenia generálnym sekretárom FEI.

NF a OV sa musia zabezpečiť, aby hlavný rozhodca, predseda odvolacej komisie a hlavný steward na medzinárodných pretekoch mali k dispozícii dostatok žltých varovných kariet.

Pripomienka hlavným rozhodcom / zahraničným rozhodcom a hlavným stewardom, že pri udelení varovnej karty musia poslať kópiu žltej varovnej karty, ako prílohu k ich správe spolu s plným vysvetlením. FEI vedie zoznam všetkých trestov, udelených podľa FEI legálneho systému. Aktuálny zoznam pretekárov, ktorým bola udelená žltá varovná karta je zverejnený na adrese:

<http://www.fei.org/fei/your-role/athletes/warning-cards>.

5. VETERINÁRNE PREHLIADKY, KONTROLY KONÍ A KONTROLY PASOV

Na zistenie ďalších podrobností pozri články 1011, 1030 a 1039 FEI VeP.

5.1 Požiadavky na kontrolu koní

OV musí zvážiť všetky potrebné požiadavky na kontrolu koní. Musia byť prejednané aj s technickým delegátom / veterinárnou komisiou / veterinárnym delegátom a kvôli protokolu kontroly v predstihu aj s hlavným stewardom.

5.1.1 Povrch

Je dôležité aby povrch pri kontrole koní umožnil spravodlivé posúdenie pripravenosti koňa súťažiť. Povrch musí byť pevný, rovný a nesmie byť šmykľavý. To môže byť splnené nasledujúcimi 3 spôsobmi:

- Čerstvo položený asfalt; ak je tento povrch starý a už šmykľavý, môže sa vylepšiť pridaním ľahkou vrstvou piesku.
- Kolbisko, ktorého povrch bol zoškrabaný na jeho základnú pevnú vrstvu. Povrch by mal byť poliaty a povalcovaný, aby bol kompaktný a nelámal sa počas kontroly.
- Pevná štrková alebo kamenná prašná cesta, ktorá bola pozametaná a boli odstránené voľné kamene.

K dispozícii by mal byť minimálne 30 metrový povrch na kontrolu koní v kroku a kluse. Pre kontroly v hale je akceptovateľný aj kratší povrch. Za určitých podmienok môže byť kontrola koní v prípade potreby vykonaná aj na kolbisku, čo však musí byť prediskutované s kontrolným panelom a technickým delegátom, pokiaľ bol menovaný. V takomto prípade povrch musí byť pevne zvalcovaný, aby sa dosiahli požadované podmienky. Na zistenie ďalších podrobností pozri Prílohu VII tohto manuálu.

5.1.2 Organizácia

Počas kontroly sa vyžaduje dôsledné vykonávanie činnosti stewardov, hlavne v priestore zhromažďovania kvôli bezpečnosti všetkých účastníkov. Priestor musí byť pod kontrolou stewardov, aby kone boli pripravené načas k stanovenému termínu kontroly a potom boli ihneď odvedené.

5.1.3 Holding Box

Holding box je ohraničený priestor blízko priestoru kontroly koní, podľa možností mimo priameho pohľadu z hlavného priestoru kontroly koní. Jeho povrch musí byť rovnaký ako povrch v hlavnom priestore kontroly koní. Stewardi musia doprevádzať koňa do holding boxu.

5.1.4 Oznamy pre verejnosť

Pri kontrole koní musia byť vždy vyhlásenia k priebehu kontroly, napr. meno kontrolovaného koňa, jeho číslo, krajina, ktorú reprezentuje a či kôň bol alebo nebol akceptovaný, alebo bol poslaný do holding boxu.

5.1.5 Bezpečnosť koní a účastníkov

Kontrola koní je potrebné venovať špeciálnu starostlivosť, nakoľko veľký počet koní sa sústreďuje v priestore kontroly. To isté platí aj ak sa kontroly zúčastňujú žrebce, čo môže priniesť podstatné zvýšenie rizika.

5.2 Protokol kontroly koní podľa pravidiel

Kontrola koní by sa nemala konať skôr ako 24 hodín pred začiatkom prvej súťaže.

5.3 Postup pri kontrole koní

5.3.1 Všeobecné ustanovenia

- Veterinárny delegát alebo určený asistent identifikuje koňa z jeho pasu a pokiaľ je to možné skontroluje mikročip.
- Predvádzajúci postaví koňa pred osoby vykonávajúce kontrolu, čelom k dráhe, na ktorej sa vykonáva kontrola.
- Veterinárny delegát prejde okolo koňa a urobí stručnú vizuálnu kontrolu koňa. Klinické testy (napr. aktívny flexion test, alebo kontrola perí) vtedy nemôžu byť vykonané. Predvádzajúci potom vedie koňa po ľavej strane na voľnej oťaži, pričom veterinárny delegát sleduje pohyb koňa zo stredu dráhy, po ktorej je predvádzaný. Predvádzajúci musí:
  - a) na krátku vzdialenosť viesť koňa v kroku
  - b) preklusať koňa po koniec dráhy
  - c) v kroku a v smere hodinových ručičiek na konci dráhy koňa otočiť
  - d) preklusať koňa späť do východzieho bodu
- Osoby vykonávajúce kontrolu posúdia schopnosť koní súťažiť a rozhodnú, či:
  - a) boli akceptované
  - b) neboli akceptované (ak nie sú schopné súťažiť)
  - c) boli poslané do holding boxu (schopnosť súťažiť je otázna)

5.3.2 Pravidlá pre kontroly koní

- Kone sú predvádzané na uzdečke so zbadlom a jasne viditeľným identifikačným číslom. Iný postroj alebo vybavenie nie sú povolené.
- Predvádzajúci je slušne oblečený
- Deky na koni nie je povolená
- Farba alebo náter na kopytách nie sú povolené
- Pokiaľ je potrebné predvádzajúci môže držať bičik o dĺžke do 120 cm.

6. ANTI-DOPINGOVÉ TESTY PRETEKÁROV A KONÍ

6.1 Anti-doping koní a kontrolné zdravotníctvo (EADCMP)

Na základe požiadavky testovacieho veterinára môže hlavný steward poveriť člena tímu stewardov nasledujúcimi úlohami:

- a) informovať pretekára, že jeho kôň bude testovaný
- b) sprevádzať koňa do testovacieho boxu

6.2 Testovanie pretekárov

V súlade s FEI Anti-doping pravidlami pre pretekárov (ADRHA), môže byť FEI pretekár (jazdec, záprahár, voltížér, lonžér) testovaný na každých FEI pretekoch. Testovanie vykonáva FEI alebo iná autorizovaná anti-dopingová organizácia (Anti-dopingová organizácia, ktorá chce vykonávať testovanie na FEI pretekoch, musí mať k tomu povolenie od FEI).

Tam kde je plánované testovanie, OV musí k tomu poskytnúť priestory a personál/dobrovoľníkov, pokiaľ to FEI požaduje (čl. 22.3 ADRHA). FEI zabezpečuje potrebné opatrenia prostredníctvom OV a s technickým delegátom alebo zahraničným rozhodcom. Pokiaľ je potrebné, môže byť pri tom požadovaná asistancia stewardov.

Pokiaľ steward dostane otázku na anti-doping testovanie, mal by príslušnú osobu nasmerovať:

- na zdravotníka, ktorý má znalosti o anti-dopingu alebo
- FEI alebo
- miestnu národnú/regionálnu anti-dopingovú organizáciu

Ďalšie informácie a kontakty sú k dispozícii na stránke FEI v sekcii „Clean Sport Humans“. ADHRA je zverejnené na adrese

<http://inside.fei.org/content/anti-doping-rules>.

7. TÝRANIE KONÍ

Nikto nesmie týrať koňa počas pretekov a ani inokedy.

Týranie je definované ako činnosť, ktorá môže spôsobovať bolesť alebo nepohodlie koňa. To znamená čin alebo zanedbanie, ktoré zapríčini, alebo pravdepodobne zapríčini bolesť alebo nepohodlie koňa. To zahŕňa, ale nelimituje len nasledujúce:

- Nadprimerané alebo nevhodné použitie ruky / nohy a / alebo biča
- Použitie zariadenia s elektrickým šokom na koni
- Vyčerpať alebo cvičiť vyčerpaného, krívajúceho alebo zraneného koňa
- Nadprimerané alebo predlžované použitie akejkoľvek tréningovej metódy alebo pohybu
- Sprecitlivenie alebo znecitlivenie akejkoľvek časti konského tela
- Držanie koňa bez adekvátneho krmiva, vody, podstielky alebo pohybu / výcviku
- Použitie akéhokoľvek nástroja, spôsobujúceho bolesť koňa

Pokiaľ je niekto svedkom týrania počas pretekov, mal by to oznámiť formou protestu (čl. 167) činovníkovi pretekov. Pokiaľ je niekto svedkom týrania v inom čase mal by to oznámiť formou protestu (čl. 167) generálnemu sekretárovi FEI na postúpenie Právnej komisii.

Nadmerné použitie biča (čl. 243.2.2 SkP)

- Bičik nesmie slúžiť na uvoľnenie hnevu jazdca. Takéto použitie je vždy nadmerné.
- Použitie bičika na hlave koňa je vždy nadmerné použitie.
- Kôň by nemal byť nikdy udretý viac ako tri krát pri akejkoľvek kolízii. Pokiaľ je porušená koža koňa, je to vždy požadované za nadmerné použitie bičika.
- Bičik nesmie byť použitý po vylúčení.

Pretekár, ktorý zneužíva alebo neprimerane používa bičik bude diskvalifikovaný a môže byť penalizovaný podľa rozhodnutia rozhodcovského zboru.

8. BYŤ PROAKTÍVNY

Nedovolené situácia (zoznam nie je limitujúci)

- Správanie alebo tréningový postup, ktorý by mohol byť považovaný za týranie koňa.
- Osoby zodpovedné za kone zapríčiňujú nebezpečné situácie pre nedostatok ohľaduplnosti voči iným.
- Kone krvácajúce z papule/nosa (V menších prípadoch krv v papuli spôsobenú zakusnutím do jazyka alebo pery môžu oficiálni činovníci po opláchnutí alebo utretí papule akceptovať a pretekárovi umožniť pokračovať. Ďalšie známky krvácania v papuli vedú k vylúčeniu).
- Znaky nadmerného použitia bičíka a/alebo ostrôh kdekoľvek na koni. Môžu byť použité aj dodatočné sankcie (pozri čl. 243 SkP).
- Jazdenie alebo vodenie koňa na kolbisku bez povolenia.
- Jazdenie na tréningových plochách mimo povoleného času bez predchádzajúceho povolenia.

9. RÔZNE

9.1 Verejnost'

Z bezpečnostných dôvodov musí byť verejnost' oddelená od všetkých priestorov pohybu koní. Takéto priestory by mali byť kontrolované náhodným spôsobom.

9.2 Povrch

Povrch na všetkých tréningových plochách je veľmi dôležitý. Kone strávia na tréningových plochách oveľa viac času ako na kolbisku. OV musí byť vždy pripravený zlepšiť kvalitu povrchu (zavlažovanie, piesok, piliny atď), a aj presunúť sa na inú tréningovú plochu (ak je to možné) v prípade, ak sa tá pôvodná podľa zahraničného rozhodcu/technického delegáta/hlavného stewarda stane nevhodnou.

9.3 Časový harmonogram na tréningových plochách

Musí byť vytvorený časový plán použitia tréningových plôch, umiestnený na informačnej tabuli v stajniach a plán dodržiavaný. Vždy keď je to možné, je potrebné sa prispôbiť a v zdôvodniteľných prípadoch tréningové plochy prístupniť aj mimo plánovaný čas. Kone musia byť vždy označené identifikačným číslom. Používaná tréningová plocha musí byť stále pod kontrolou stewardov.

9.4 Reklama na pretekároch a koňoch a propagácia (VŠP, čl. 135)

Na všetkých pretekoch s výnimkou regionálnych a Olympijských hier pod záštitou MOV (pozri špeciálne predpisy pre jazdecké súťaže na OH), pretekári môžu nosiť identifikáciu (meno a/alebo logo) výrobcu oblečenia a výstroje alebo alternatívne svojho sponzora podľa pravidiel uvedených ďalej:

9.4.1 Identifikácia výrobcu – nesponzora

Na kolbisku a počas dekorácií mená alebo logá identifikujúce nesponzorujúceho výrobcu oblečenia a výstroja sa môže objaviť iba raz na povrchu každej časti a nesmie presiahnuť:

- 3 cm² na oblečení a výstroji;

Pokiaľ výrobca oblečenia a výstroja vystupuje ako sponzor, platia podmienky uvedené v článku 9.4.2.

9.4.2 Identifikácia sponzorov

Na kolbisku a počas dekorácií mená alebo logá identifikujúce individuálneho sponzora pretekára, sponzora družstva a/alebo sponzora NF môže byť použité na povrchu a nesmie presiahnuť:

- a) 200 cm² na každej strane sedlovej dečky
- b) 80 cm² na každej strane saka alebo vrchného odevu vo výške vrecák na hrudi
- c) 80 cm² (dĺžka maximálne 20 cm, šírka maximálne 4 cm) iba raz pozdĺžne na ľavej nohe jazdeckých nohavíc. Každopádne na povrchu jazdeckých nohavíc môže byť viditeľné len: meno jazdca, identifikácia jazdcovej NF, meno jazdcovho

sponzora/sponzorov, sponzora/sponzorov jeho družstva a/alebo sponzora/sponzorov jeho NF

- d) 16 cm² na oboch stranách límca košele alebo v strede goliera ženskej blúzky.
- e) 125 cm² (dĺžka maximálne 25 cm, šírka maximálne 5 cm) zvislo v strede jazdeckej prilby
- f) 75 cm² logo na ochrane uší proti muchám

9.4.3 Logo sponzora družstva a/alebo NF

Pretekári musia nosiť oficiálne oblečenie jej NF v súťažiach Pohára národov na CSIO a vo všetkých súťažiach na regionálnych, kontinentálnych a svetových majstrovstvách a so súhlasom ich národného olympijského výboru aj v súťažiach Olympijských a regionálnych hier.

Pokiaľ NF nemá oficiálne oblečenie, pretekár musí nosiť vlastné oblečenie v súlade s požiadavkami SkP.

9.4.4 Logo súťaže/pretekov / Reklama

- a) OV môže na všetkých FEI pretekoch zobraziť meno a/alebo logo sponzora/sponzorov súťaže a/alebo pretekov na personáli na parkúre, na číslach pretekárov a na deke na koni počas dekorácie na parkúre. Veľkosť mena a/alebo loga na číslach jazdca by nemalo presiahnuť 100 cm².
- b) Reklama môže byť umiestnená aj na kolbisku za predpokladu, že to dovoľujú TV zmluvy.
- c) Pre vysvetlenie pod kolbiskom sa rozumia všetky priestory, kde prebieha súťaž a kde sa kôň podrobuje veterinárnej kontrole.

9.4.5 Národná identifikácia jazdca

Počas prítomnosti na kolbisku a počas dekorácií sa môže na povrchu zobraziť meno alebo logo jazdcovho národa, jeho národný symbol a/alebo jeho národná zástava a/alebo jazdcovo logo alebo meno, pokiaľ spĺňa nasledovné:

- a) má primeranú veľkosť na oboch stranách saka alebo vrchného odevu vo výške vreciek na hrudi
- b) je do 200 cm² na každej strane sedlovej dečky
- c) je umiestnená zvislo v strede jazdeckej prilby
- d) je do 80 cm² (dĺžka maximálne 20 cm, šírka maximálne 4 cm) iba raz pozdĺžne na ľavej nohe jazdeckých nohavíc
- e) je do 75 cm² na ochrane uší proti muchám
- f) je do 200 cm² na jednom ramene saka alebo vrchného odevu, alebo do 100 cm² na každom ramene saka alebo vrchného odevu vo všetkých disciplínach

Navyše od uvedeného, môže byť umiestnená jazdcova národná zástava, alebo národná 3 písmenová skratka MOV na chrbte jazdcovho saka, v strede medzi ramenami. Vrch zástavy, resp. skratky, musí byť 4 cm pod golierom. Zástava nesmie byť dlhšia ako 25 cm, s výškou, propočnou k dĺžke. Skratka MOV musí byť v počadovanom tpe písma a jeho výška nesmie presiahnuť 8 cm.

9.4.6 Meno jazdca

Počas prítomnosti na kolbisku a počas dekorácií sa môže na povrchu zobraziť meno jazdca, pokiaľ nepresiahne:

- a) 80 cm² (max dĺžka 20 cm a max šírka 4 cm) po dĺžke ľavej nohavice jazdeckých nohavíc.

Hlavný steward je povinný zabezpečiť, že uvedené požiadavky jazdci splnili ešte pred vstupom na kolbisko. Pretekárom, ktorí nedodržia pravidlá o reklame nie je povolený vstup na kolbisko. Oficiálne oblečenie NF, ktoré nezodpovedá s požiadavkami článku 135 nebude neschválené FEI.

Rozhodcovský zbor, predseda odvolacej komisie alebo hlavný steward môžu týmto pretekárom udeliť varovnú žltú kartu. Pozri tiež článok 240 SkP:

Článok 240 Pokuty a žlté varovné karty

1. V súlade so SkP a VŠP, hlavný rozhodca, predseda odvolacej komisie, hlavný komisár a technický delegát majú právo navyše uložiť žltú varovnú kartu podľa článku 169.7.1 k akejkoľvek sankcii/sankciám.

2.9 jazdcovi, ktorý nedodržiava predpisy, týkajúce sa reklamy (čl. 135 VŠP), alebo poruší pravidlá ohľadne odevu alebo postrojov (čl. 256.1 a 257);

9.5 Pády

V prípade pádu pretekára a/alebo koňa, kedykoľvek na parkúre, na opravovisku alebo kdekoľvek v areáli pretekov, zdravotná služba pretekov a/alebo veterinárny delegát musia potvrdiť spôsobilosť jazdca/koňa pretekať ešte pred jej ďalším štartom v súťaži.

9.6 Psi

Pokiaľ je na pretekoch povolená prítomnosť psov, všetci psi musia byť vedené alebo privityvané na vodítku. Každé porušenie tohto nariadenia má za následok pokutu 100 CHF a v prípadné opakované porušenie počas pretekov môže viesť k vykázaniu z areálu.

10. PRÁVNA PROCEDÚRA A SANKCIE

10.1 Právny základ

Nasledujúce pravidlá a predpisy popisujú základné úlohy, zodpovednosť a organizáciu FEI. Oficiálni činníci ich musia mať k dispozícii a musia poznať pravidlá, definujúce ich zodpovednosť.

Hlavný steward musí mať k dispozícii:

- Všeobecné pravidlá
- Veterinárne pravidlá
- Špeciálne pravidlá pre skokové preteky

Samozrejme nie je možné poznať všetky pravidlá spamäti. Najdôležitejšie je preto oboznámanie sa s príslušnými článkami kvôli znalosti ako postupovať.

Najdôležitejšie zásady sú:

POMOC
PREVENCIA
INTERVENCIA

V súlade s poznatkom, že prevencia je lepšia ako liečba, najdôležitejšou zásadou oficiálnych činníkov je zabezpečiť, aby všetko bolo organizované v súlade s pravidlami.

Jazdci sú povinní poznať pravidlá s ohľadom na ich kone v súvislosti s ich prípravou a účasťou na preteky.

Právny systém je zložitý aj pre profesionálnych právnikov. Preto osoby, ktoré s ním pracujú musia vedieť, kde príslušné pravidlo hľadať, bez toho, aby sa pokúšali naučiť ho spamäti. V prípade ťažkostí je múdre aj pre znalých problematiky, dôkladne prečítať príslušné články ešte pred riešením problému.

Pokiaľ sa niekto neformálne sťažuje na nejaké rozhodnutie u niektorého činníka, činník by ho mal informovať o správnom postupe a odkázať ho na články 163 a 165 VŠP. Pokiaľ sťažovateľ nie je oprávnená osoba, malo by to byť zdôraznené.

10.2 Zopár praktických rád

Najpr musia byť zhromaždené všetky fakty o prípade, pokiaľ už neboli potvrdené. Rozhodnutie musí byť prijaté na základe potvrdených alebo dokázaných skutočnostiach. Svedectvá dokazujúce udané skutočnosti sú veľmi dôležité.

Pokiaľ je sťažnosť (včítane neformálnej) jasne oprávnená, je potrebné sa sťažovateľovi poďakovať, ospravedlniť a napraviť chybu, avšak je potrebné dávať pozor na dve veci – dôkladne popremýšľajte pred zmenou svojho rozhodnutia: činník mohol mať aj pravdu.

Okrem prípadov rýchleho rozhodnutia, je potrebné nájsť pokojné miesto, kde jednanie nemôže byť odpočúvané. Prostredie súdnej siene by nemalo vzniknúť, ale mal by byť zabezpečený poriadok a prerušovania odmietnuté. Každá zo zúčastnených strán musí byť dostatočne vypočutá a musí jej byť

dovolené vyjadriť sa k prípadu podľa skutočností a pokiaľ potrebné podľa zákona.

Rozhodcovia, iní činovníci a stewardi, ktorí boli na kolbisku alebo v zakázaných priestoroch môžu dodať príslušné dôkazy. Pri obvinení z vážnej surovosti je potrebné čo najskôr prezrieť koňa a zaistiť pomoc oficiálneho veterinára. Pokiaľ kôň javí chorobné znaky zdôraznite ich voči obvinenej osobe.

Aj keď ste boli svedkom surovosti vy, požiadajte obvinenú osobu o vyjadrenie ešte pred prijatím rozhodnutia.

Pokiaľ musí byť incident oznámený, nezabudnite, že činovníci budú potrebovať písomné stanovisko od všetkých zainteresovaných a svedkov (neustranných !). Tieto dokumenty musia byť datované (pokiaľ možno aj s uvedeným časom) a podpísané.

Vzhľadom k tomu, že u laika nemôžno predpokladať, že je kvalifikovaným právnym expertom, je dôležité byť spravodlivý a trpezlivý, dať každej zúčastnenej strane príležitosť hájiť svoj postoj a klásť otázky svedkom, zvážiť dôkazy (tam kde sú spory) a prijať neustranné rozhodnutie v športovom duchu.

Kto musí mať dobrú znalosť pravidiel ?

- Hlavný rozhodca
- Zahraničný rozhodca / Technický delegát
- Predseda Odvolacej komisie
- Hlavný steward
- Veterinárny delegát / Predseda Veterinárnej komisie

10.3 Protesty a disciplinárne prípady (čl. 163 VŠP)

1. Protesty môžu byť podané proti osobe alebo orgánu, činných na medzinárodných pretekoch pod jurisdikciou FEI kvôli porušovaniu Stanov, Všeobecných a športových pravidiel alebo všeobecných princípov správania a slušnosti, športového chovania na medzinárodných pretekoch alebo kedykoľvek inokedy.
2. Protesty môže podať iba predseda národnej federácie, oficiálny predstaviteľ menovaný v súlade s predpismi a pravidlami, vedúci tímu alebo zodpovedná osoba alebo veterinár tímu, ktorý sa stará o kone. Protesty proti zlému zaobchádzaniu s koňmi môžu byť vznesené akoukoľvek osobou alebo orgánom.
3. Pokiaľ nie je stanovené inak, protesty musia byť podané kompetentnému orgánu pred ukončením jeho právomoci. To platí aj keď osoba, alebo orgán podávajúci protest nie je prítomná na pretekoch. Príslušný orgán nemá oprávnenie prijať protest pred zaplatením požadovaného vkladu.
4. Nasledujúce protesty môžu byť adresované len rozhodcovskému zboru:
  - a) Protesty týkajúce sa kvalifikácie pretekára či koňa alebo podmienok kolbiska najneskôr 30 minút pred začiatkom príslušnej súťaže;
  - b) Protesty týkajúce sa prekážky, plánu alebo dĺžky parkúru pri skokových súťažiach najneskôr 15 minút pred začiatkom príslušnej súťaže;

- c) Protesty týkajúce sa nezrovnalostí alebo incidentov, ktoré sa vyskytnú počas súťaže alebo námietky týkajúce sa klasifikácie najneskôr 30 minút po vyhlásení výsledkov súťaže
  - d) Protesty proti postupom pri uplatňovaní akýchkoľvek FEI pravidiel najneskôr 30 minút po oznámení použitia alebo zavedenia takéhoto pravidla.
  - e) Podanie protestu rozhodcovskému zboru v predpísanom čase vo veciach uvedených hore je predpokladom na právo sa odvolať k odvolacej komisii.
5. Protesty, ktoré nie sú uvedené v článku 163.4 VŠP musia byť podané odvolacej komisii alebo rozhodcovskému zboru, pokiaľ odvolacia komisia nebola menovaná.
  6. Protesty spojené s problémami, ktoré sa nevyskytnú počas medzinárodných pretekov alebo v súvislosti s nimi, alebo ktoré neboli známe do skončenia pretekov musia byť zaslané generálnemu sekretárovi a riešené FEI Tribunálom. Takéto protesty sa musia podať do 14 dní po skončení pretekov a sú podmienené predpokladom, že nastali v priamom spojení s pretekmi, pri ceste na preteky alebo po príchode, v karanténe, tréningu alebo aklimatizácii.
  7. Protesty sa podávajú písomne. Musia byť podpísané oprávnenou osobou, v zmysle čl. 163.4 VŠP a odovzdané spolu s dôkazmi a menami svedkov.
  8. Protesty adresované rozhodcovskému zboru a odvolacej komisii musia byť podané v predpísanom čase hlavnému rozhodcovi alebo predsedovi odvolacej komisie, spolu s peňažným vkladom, ak je požadovaný. Protesty adresované FEI tribunálu musia byť zaslané FEI Tribunálu v predpísanom čase spolu s dokladom o zaplatení potrebného vkladu.
  9. Bez ohľadu na uvedené, FEI môže kedykoľvek samostatne rozhodnúť o odovzdaní protestu proti akejkoľvek osobe v prípade, ktorý škodí povesti jazdeckého športu a obzvlášť FEI, a/alebo v prípadoch ovplyvňovania výsledkov, stávk, podplácania a korupcie a/alebo v prípadoch týrania koní a/alebo v prípadoch porušenia pravidiel a predpisov FEI bez zaplatenia potrebného vkladu.
  10. Osoba podávajúca protest by mala, pokiaľ je to možné, zabezpečiť svedkov udalosti, a iné dôkazy, ktoré prinesie na prejednanie udalosti, alebo získať ich písomné, riadne podpísané vyhlásenie s menami a adresami. Pre jednanie FEI Tribunálu sú tieto požiadavky dané špeciálne v interných predpisoch FEI Tribunálu.
  11. Zahraničný rozhodca, technický delegát, veterinárny delegát a zahraničný veterinárny delegát musia oznámiť generálnemu sekretárovi všetky akty alebo zanedbania, ktoré zapríčinili protest.
  12. Nasledujúce premlčacie doby platia pre ďalšie konanie FEI:
    - 1 rok pre prípady, ktoré sa udejú na kolbisku alebo v jeho bezprostrednej blízkosti
    - 5 rokov pre všetky ostatné prípady
    - 10 rokov pre prípady doping
    - Bez premlčacej doby v prípadoch ovplyvňovania výsledkov, stávkovania, podplácania a korupcie

10.4 Odvolania (čl. 165 VŠP)

1. Odvolanie môžu byť podané akoukoľvek osobou alebo orgánom s oprávneným záujmom voči rozhodnutiu akejkoľvek oprávnenej osoby alebo orgánu v zmysle Stanov, VŠP alebo športových pravidiel, za predpokladu, že je to prípustné (pozri článok 2 dole).
  - 1.1 k odvolacej komisii (ak nie je ustanovená FEI Tribunálu), proti rozhodnutiu zboru rozhodcov;
  - 1.2 FEI Tribunálu proti rozhodnutiu odvolacej komisie alebo akejkoľvek inej osobe alebo orgánu. ♦ *Na úrovni NF Disciplinárnej komisie SJF.*
  - 1.3 CAS proti rozhodnutiu FEI Tribunálu ♦ *Na úrovni NF Predsedníctvu SJF proti rozhodnutiu Disciplinárnej komisie SJF.* Osoba podávajúca odvolanie by mala informovať generálneho sekretára a odovzdať mu kópiu protestu.
2. Odvolanie nemožno podať:
  - 2.1 proti rozhodnutiu rozhodcovského zboru v prípadoch obsiahnutých v článkoch 159.7.1-4 (alebo v prípadoch týkajúcich sa kolbiska a prekážok pokiaľ nie je menovaná odvolacia komisia);
  - 2.2 proti rozhodnutiu odvolacej komisie vo veci odvolania sa proti rozhodnutiu zboru rozhodcov;
  - 2.3 ak nie je menovaná odvolacia komisia, proti rozhodnutiu FEI Tribunálu vo veci odvolania sa proti rozhodnutiu zboru rozhodcov.
3. Odvolanie k odvolacej komisii sa podáva písomne, musí byť podpísané a musia byť priložené písomné dôkazy alebo byť podporené prítomnosťou jedného či viacerých svedkov. Musí byť podané najneskôr 1 hodinu po rozhodnutí zboru rozhodcov.
4. Ak nie je menovaná odvolacia komisia, odvolanie k FEI Tribunálu sa podáva písomne a musí byť podpísané. Musia byť predložené písomné dôkazy alebo byť podporené prítomnosťou jedného či viacerých svedkov. Musí byť podané najneskôr 14 dní po skončení pretekov. Právo na odvolanie v záležitostiach súťaží je obmedzené na spôsobilosť na štart pretekára a koňa a na otázky spojené s interpretáciou športových pravidiel.
5. Odvolania k FEI Tribunálu musia byť smerované ku generálnemu sekretárovi a musia byť podpísané odvolávajúcim sa, alebo jeho zastupujúcim. Musia byť predložené písomné dôkazy alebo byť podporené prítomnosťou jedného či viacerých svedkov na určenom vypočutí. Musí byť podané najneskôr 30 dní od odoslania predchádzajúceho rozhodnutia, tak ako ho zaznamenal generálny sekretár.
6.
  - 6.1 Odvolanie k CAS spolu s podpornými dokumentami musí byť zaslané na sekretariát CAS v súlade s procedurálnymi pravidlami CAS športovej arbitráže;
  - 6.2 Odvolanie musí byť doručené CAS do 30 dní od dátumu, keď generálny sekretár doručil NF alebo zodpovednej osobe rozhodnutie FEI Tribunálu.

- 6.3 Kópia odvolania má byť zaslaná súčasne aj generálnemu sekretárovi.

10.5 Sankcie (výňatok z čl. 169 VŠP)

- 7.1 Hlavný rozhodca, predseda odvolacej komisie, hlavný steward alebo technický delegát musia uznať zodpovednej osobe počas pretekov, že jej bola udelená Žltá varovná karta, ktorá musí byť doručená osobne alebo iným vhodným spôsobom. Pokiaľ sa ani napriek snahe nepodarilo pretekára informovať o udelení takejto karty, musí byť informovaný písomne do 14 dní od pretekov. Ku každej sankcii môže byť dodatočne udelená žltá varovná karta v súlade so VŠP a pravidlami príslušnej športovej disciplíny.
8. Sankcia uložená v určitom prípade môže byť kombináciou pokuty, zastavenia činnosti a diskvalifikácie. O výške pokuty a dobe zastavenia činnosti je nutné rozhodnúť podľa ustanovení článku 169.6 a s ohľadom na okolnosti daného prípadu.
9. Všetky pokuty, ktoré v súlade s právnym systémom uloží niektorý orgán, sa hradia FEI. Nesmú byť hradené organizačnému výboru alebo inému orgánu, ale musia byť hradené FEI na základe doručenej požiadavky. Osoba, ktorá nezaplatí pokutu do 30 dní od obdržania požiadavky, je dočasne zbavená funkcie do zaplatenia pokuty. Pokiaľ pokuta nie je zaplatená do 90 dní od jej uloženia, na konci každého mesiaca bude automaticky zaúčtovaný úrok vo výške 10% na rok. V prípade, že platba bola omylom uhradená organizačnému výboru alebo inej osobe, musí byť poukázaná FEI.

11. SPRÁVA A POKRAČOVANIE

a. Správy (čl. 164 VŠP)

1. Oficiálni predstavitelia musia po skončení pretekov poslať správy generálnemu sekretárovi FEI (prostredníctvom FEI športového riaditeľa) v súlade so Všeobecnými a športovými pravidlami. Závažnosti, ktoré zapríčinili protest musia byť zahrnuté do správy.
2. Nedoručenie správy na FEI má byť sankcionované najprv upozornením a potom zastavením činnosti až do doručenia správy na FEI.

b. Po súťaži

Hlavný steward by mal vyplniť formulár, ktorý sa nachádza na stránke FEI a poslať ho na FEI čo najskôr po pretekoch s kópiou OV, NF, regionálnemu generálnemu stewardovi a generálnemu stewardovi. Z pretekov, kde je potrebné vyhodnotiť online pomocou ECS (Event Classification System), nie je potrebné vyhotoviť aj správu hlavného stewarda.

Prerokujte s OV všetky body, ktoré je potrebné do nasledujúceho roku zlepšiť.

c. FEI kontrolný zoznam (Checklist) hlavného stewarda

1. Administratíva

- Máte mená ostatných činovníkov ?
- Máte informačný list pre pretekárov ?
- Budú informácie na informačnej tabuli v anglickom a domacom jazyku. (Plán areálu, tréningové plochy, časový harmonogram, dôležité telefónne čísla, štartovné listiny, výsledky, rozdelenie boxov).
- Boli rozdelené identifikácie pre vstup do stajní a pre prechody medzi prietormi ?
- Je k dispozícii telefónny zoznam ?
- Sú pripravené odkazové schránky pre vedúcich družstiev ?
- Je k dispozícii zoznam všetkých zúčastnených koní (Master List) ?
- Sú pripravené čísla koní na odovzdanie ošetrovateľom pri vstupnej prehliadke ?

2. Je uspokojivo zabezpečené ? :

- Ubytovanie pre ošetrovateľov (mimo stajní)
- Ubytovanie pre stewardov asistentov.
- Stravovanie pre stewardov asistentov
- Dostupnosť pitnej vody pre stewardov
- Dostupnosť vysielaciek alebo telefónov pre stewardov
- Miestnosť pre stewardov (blízko vchodu/východu do stajní a jej plná vybavenosť) ?

3. Zdravotná a veterinárna služba

- Sú sanitka, lekár a veterinár k dispozícii počas tréningu ?
- Je ošetrojúci veterinár k dispozícii počas 24 hodín ?
- Sú k dispozícii izolačné boxy ?
- Je zabezpečené špeciálne miesto (klinika, EADCMP boxy) pre veterinárne zásahy, boli o tom veterinári informovaní ?
- Sú pripravené 2 oddelené boxy pre EADCMP (na kľudnom mieste) ?
- Je k dispozícii vyškolený steward pre EADCMP ?
- Sú pripravené priestory pre EADCMP (miestnosť, mraznička, stôl, stolička ...) ?

4. Stajne

- Je zabezpečená úzka spolupráca s manažerom stajní ?
- Sú prepravníky koní a obytné autá mimo priestoru stajní ?
- Je priestor stajní dôkladne ohradený (zakázaný priestor) ?
- Sú boxy dostatočne veľké a bezpečné ?
- Existuje zoznam ustajnených koní s číslami boxov ?
- Sú boxy riadne označené (Informačná karta) ?
- Sú stajne dobre vetrané ?
- Je zabezpečená 24 hodinová strážna služba ?
- Je zabezpečený formulár nočnej kontroly (Príloha VIII) ?
- Je dostupný dostatočný počet vodovodných a sprchovacích výstupov ?
- Je električka v prevádzke ?
- Je organizovaný nočný dozor koní ?
- Majú stajne dostatok protipožiarnych prostriedkov ?
- Sú k dispozícii priestory na fajčenie mimo priestoru stajní ?
- Je určený čas a miesto na pasenie koní ?
- Je podkováč ľahko dostupný ?
- Sú chodby a prechody dostatočne široké ?
- Sú stajne dostatočne osvetlené ?
- Sú elektrické káble mimo dosahu koní ?

5. Kontrola a prehliadka koní

- Je príchod koní (identifikácia a kontrola) organizovaný s stewardmi a jedným veterinárom ?
- Sú čísla koní ľahko dostupné ?
- Je priestor na prehliadku koní:
  - rovný
  - pevný
  - nešmykľavý ?
- Je k dispozícii dostatočný počet stewardov ?
- Je priestor Holding boxu dostačujúci ?
- Sú zabezpečené zoznamy koní, stôl, stoličky, pasy, ozvučovací systém, zberači trusu ?
- Je dostatok miesta pre divákov ?
- Sú diváci oddelení od kontrolného orgánu ?

6. Tréningové plochy

- Je dostatok miesta na tréning koní ?
- Existuje možnosť lonžovania na oddelenom mieste alebo v špeciálne určenom čase ?

- Je k dispozícii dostatočný počet stewardov pre denný tréning ?
- Je pripravený časový plán tréningov ?
- Je povrch upravovaný ?
- Je to porovnateľné s kolbiskom ?
- Sú priestory očíslované ?
- Sú stewardi poučení (podľa rozpisu) ?
- Sú k dispozícii prístrešky pre stewardov v prípade nepriaznivého počasia ?
- Konská sanitka:
  - Je funkčná ?
  - Je pripojená k autu ?
  - Je ľahko dostupná ?
  - Kde sú kľúče ?
  - Má potrebné vybavenie ?
  - Clona ?
  - Ťažné zariadenie ?
  - Ohlávka a vodítka ?
  - Je vstup pre sanitku dostatočne široký ?
- Existuje plán pre prípad problémov ?
  - Kto je zodpovedný ?
  - Prebehla skúška takejto situácie ?
  - Kto zabezpečí vytvorenie clony ?
- Humánna sanitka a lekár ?

7. Opracovisko

- Sú k dispozícii štartovné listiny a a plánky parkúrov pred začiatkom súťaže ?
- Ako je priebeh súťaže organizovaný a majú stewardi pomáhať pri organizácii ? Ak áno, je stále dostatok stewardov ?
- Je priestor na lonžovanie/opohybovanie koní oddelený ?
- Je podkováč ľahko dostupný v blízkosti opracoviska ?
- Je povrch upravovaný ?
- Existuje kontakt medzi rozhodcovským zborom a hlavným stewardom ?
- Je dekorácia organizovaná s rozhodcovským zborom a OV ?

PRÍLOHY

Prílohy pozri v dokumentoch FEI:

Annexes_Stewards_Manual_Jumping

Annex_VI_Supplement_Stewards_Manual_Jumping